

I. Valikaine „Majandusõpe”

1.1. VALDKONNAS KUJUNDAVAD ÜLDPÄDEVUSED

Kujundav pädevus	Õpilane
1.Sotsiaalne pädevus	Õpilasel on olemas oskus orienteeruda ühiskondlikus elus, ühiskonna tänapäeva ja mineviku nähtuste ja tendentside mõistmine, valmidus toetada demokraatlikke muutusi ühiskonnas.
2.Loodus-teaduslik pädevus	Õpilasel on olemas oskus orienteeruda elutu ja eluslooduse nähtustes, sellega seotud seaduspärasustes, loodusteaduslikes teadmistes ja maailmavaadetes, ökoloogiline maailmavaade.
3.Keeltepädevus	Õpilasel on olemas oskus keelevahendite abil mõista, hoida, anda üle tekstid, vahetada neid, ka tõlgendada ja luua neid, oskus suuliselt ja kirjalikult suhelda erinevates olukordades ja erinevatel teemadel.
4.Väärtuspädevus	Õpilasel on olemas oskus mõista ja hinnata end ja inimestevahelisi suhteid kultuurinormidest lähtuvalt, valida sobivat elulaadi, lahendada probleeme vajadusega tulla iseendaga, psüühilise ja füüsilise tervisega toime, samuti lahendada inimsuhetes tekkivaid probleeme.
5.Matemaatika pädevus	Õpilane matemaatika oskusi kasutades oma loogilist mõtlemist ning matemaatilisi teadmisi märgab kohe, analüüsib ning leiab paremaid lahendusi.
6.Kunstipädevus	Õpilane areneb oma loomingu eneseväljenduse võimalusi, õpib hindama uudseid ja isikupäraseid lahendusi ning märkama esemete disaini funktsionaalsust ja seoseid kunstiloomingu ning kultuuritaustaga
7.Tervise ja kehakultuuri pädevus	Õpilane praktilistes ülesannetes kinnistub terviseteadlik käitumine, arvestab ergonoomika põhimõtete ning tervisliku toitumise ja sportliku eluviisi väärtustamine

1.2.LÄBIVAD TEEMAD

Läbiv teema	Õpilasel kujundavad oskused ja teadmised	Meetod
1. Elukestev õpe ja karjääri planeerimine	Õpilane mõistab ja väärtustab elukestvat õpet kui elustiili ning mõtestada oma karjääri planeerimist kui jätkuvat otsuste tegemise protsessi. Õpilane pöörab tähelepanu praktilistele	1.Nüüdisaegsete info- ja kommunikatsiooni tehnoloogiatele põhinevate õpikeskkondade ning õppematerjale ja –vahendite rakendamine 2.Uurimuslikud tegevused

	<p>tööotsimisoskustele ja sellekohaste õigusaktide tundmaõppimisele. Õpilastele vahendatakse teavet edasiõppimise ja töö leidmise võimaluste kohta (sealhulgas ettevõtlus) ning neile luuakse võimalused saada karjäärinõustamist.</p>	<p>3.Arutelu, diskussioon, ajurünnak, väitlus; 4.Projektides osalemine, 5.Praktilised ülesanded, välitööd 6.Õppekäigud ettevõtetesse ja asutustesse 7.Kohtumised erinevate elukutsete esindajatega koolis ja nende töö jälgimine töökohal; 8.Allikmaterjali, info ja juhtumite kriitiline analüüs 9.Õpilasfirma tegevus</p>
<p>2. Keskkond ja jätkusuutlik areng</p>	<p>Õpilane harjutab keskkonnaalastes küsimustes otsuste langetamist ja hinnangute andmist, arvestades nüüdisaja teaduse ja tehnoloogia arengu võimalusi (sealhulgas piiranguid), normatiivdokumente ning majanduslikke kaalutlusi. Õpilasel on olemas valmisolek tegeleda keskkonnanäitseküsimustega kriitiliselt mõtleva kodanikuna nii isiklikul, ühiskondlikul kui ka ülemaailmsel tasandil ning rakendada loodussäästlikke ja jätkusuutlikke tegutsemis- ning majandamisviise.</p>	<p>1.Nüüdisaegsete info- ja kommunikatsiooni tehnoloogiatele põhinevate õpikeskkondade ning õppematerjale ja –vahendite rakendamine 2.Uurimuslikud tegevused 3.Arutelu, diskussioon, ajurünnak, väitlus; 4.Projektides osalemine, 5.Praktilised ülesanded, välitööd 6.Õppekäigud ettevõtetesse ja asutustesse 7.Kohtumised erinevate elukutsete esindajatega koolis ja nende töö jälgimine töökohal; 8.Allikmaterjali, info ja juhtumite kriitiline analüüs 9.Õpilasfirma tegevus</p>
<p>3. Kodaniku-algatus ja ettevõtlikkus</p>	<p>Õpilane teab ühiskonna poliitilisest ja majanduslikust toimimisest, et õpilased saaksid oma kogemuse kaudu tunnetada aktiivseks ja informeeritud kodanikuks olemise eeliseid.</p>	<p>1.Nüüdisaegsete info- ja kommunikatsiooni tehnoloogiatele põhinevate õpikeskkondade ning õppematerjale ja –vahendite rakendamine 2.Uurimuslikud tegevused 3.Arutelu, diskussioon, ajurünnak, väitlus; 4.Projektides osalemine, 5.Praktilised ülesanded, välitööd 6.Õppekäigud ettevõtetesse ja asutustesse</p>

		<p>7.Kohtumised erinevate elukutsete esindajatega koolis ja nende töö jälgimine töökohal;</p> <p>8.Allikmaterjali, info ja juhtumite kriitiline analüüs</p> <p>9.Õpilasfirma tegevus</p>
4. Kultuuriline identiteet	<p>Õpilane tunneb omakultuuri väärtustamist, huvi ja eelarvamustevaba ning teadlikku suhtumist teistesse kultuuridesse.</p> <p>Õpilase teadmisi (Eesti ja maailma, eelkõige Euroopa Liidu liikmesriikide) erinevatest kultuuridest laiendatakse ja sünteesitakse tervikuks ajaloo, ühiskonnaõpetuse, muusika, kunstiajaloo, filosoofia, religiooni ajaloo, kirjanduse, võõrkeelte jm tundides.</p> <p>Õpilasel on olemas võimalused erinevate rahvaste ja kultuuridega tutvumiseks nii kirjanduse, interneti ja meedia teel kui ka vahetu kogemuse kaudu. Õpilane arutleb selle üle, mida toob endaga kaasa elamine teises kultuuriruumis.</p>	<p>1.Nüüdisaegsete info- ja kommunikatsiooni tehnoloogiatele põhinevate õpikeskkondade ning õppematerjale ja –vahendite rakendamine</p> <p>2.Uurimuslikud tegevused</p> <p>3.Arutelu, diskussioon, ajurünnak, väitlus;</p> <p>4.Projektides osalemine,</p> <p>5.Praktilised ülesanded, välitööd</p> <p>6.Allikmaterjali, info ja juhtumite kriitiline analüüs</p> <p>7.Õpilasfirma tegevus</p>
5. Teabekeskond	<p>Õpilane teeb meediatarbijana iseseisvaid valikuid ning põhjendab neid, lähtudes oma erinevatest huvidest ja vajadustest. Õpilane on kursis avalikus ruumis tegutsemise reeglitega ning taunib nende rikkumist.</p> <p>Õpilane mõistab meediamajanduse rolli ühiskonnas, tutvub globaliseerumise mõjudega meedia sisule ja inimeste meediakasutusharjumustele.</p>	<p>1.Nüüdisaegsete info- ja kommunikatsiooni tehnoloogiatele põhinevate õpikeskkondade ning õppematerjale ja –vahendite rakendamine</p> <p>2.Uurimuslikud tegevused</p> <p>3.Arutelu, diskussioon, ajurünnak, väitlus;</p> <p>4.Projektides osalemine,</p> <p>5.Praktilised ülesanded, välitööd</p> <p>6.Õppekäigud ettevõtetesse ja asutustesse</p> <p>7.Kohtumised erinevate elukutsete esindajatega koolis ja nende töö jälgimine töökohal;</p> <p>8.Allikmaterjali, info ja juhtumite kriitiline analüüs</p>

<p>6. Tehnoloogia ja innovatsioon</p>	<p>Õpilane saab töötada rühmatöona teostatavate uurimis- ja arendusprojektide vormis, püüdes võimaluse korral kaasata kodukandi innovaatilisemaid tehnoloogiafirmasid või teaduskeskusi. Õpilasel on olemas positiivsed hoiakud tehnoloogilise innovatsiooni ja sellega seonduvate karjäärivõimaluste suhtes. Õpilane kasutab IKT igapäevaelus, õpingutes ja töös.</p>	<p>9. Õpilafirma tegevus</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nüüdisaegsete info- ja kommunikatsiooni tehnoloogiatele põhinevate õpikeskkondade ning õppematerjale ja –vahendite rakendamine 2. Uurimuslikud tegevused 3. Arutelu, diskussioon, ajurünnak, väitlus; 4. Projektides osalemine, 5. Praktilised ülesanded, välitööd 6. Õppekäigud ettevõttesse ja asutustesse 7. Kohtumised erinevate elukutsete esindajatega koolis ja nende töö jälgimine töökohal; 8. Allikmaterjali, info ja juhtumite kriitiline analüüs 9. Õpilafirma tegevus
<p>7. Tervis ja ohutus</p>	<p>Õpilane tahab ja saab osaleda praktilises tunnivälises terviseedenduslikus ja turvalisust toetavas tegevuses, sealhulgas nooremate juhendajatena ja projektide väljatöötajatena ning rakendajatena oma koolis või ka riiklikul tasandil.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nüüdisaegsete info- ja kommunikatsiooni tehnoloogiatele põhinevate õpikeskkondade ning õppematerjale ja –vahendite rakendamine 2. Uurimuslikud tegevused 3. Arutelu, diskussioon, ajurünnak, väitlus; 4. Projektides osalemine, 5. Praktilised ülesanded, välitööd 6. Õppekäigud ettevõttesse ja asutustesse 7. Kohtumised erinevate elukutsete esindajatega koolis ja nende töö jälgimine töökohal; 8. Allikmaterjali, info ja juhtumite kriitiline analüüs 9. Õpilafirma tegevus
<p>8. Väärtused ja kõlblus</p>	<p>Õpilasel on kujundatud järgmised oskused: kriitilise mõtlemise ja argumenteerimisoskuse arendamine, asjakohase teabe kogumine ja üldistuste tegemine, tuues esile seoseid</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nüüdisaegsete info- ja kommunikatsiooni tehnoloogiatele põhinevate õpikeskkondade ning õppematerjale ja –vahendite rakendamine 2. Uurimuslikud tegevused

	erinevate valdkondade, varasemate teadmiste ja kogemustega ning väärtussüsteemide, maailmapildi ja maailmavaate küsimustega. Õpilane osaleb demokraatlikes diskussioonides, kooli õpilasmavalitsuse ja muude sarnaste organisatsioonide töös ning kaasatus koolielu korraldamisse.	3.Arutelu, diskussioon, ajurünnak, väitlus; 4.Projektides osalemine, 5.Praktilised ülesanded, välitööd 6.Õppekäigud ettevõtetesse ja asutustesse 7.Kohtumised erinevate elukutsete esindajatega koolis ja nende töö jälgimine töökohal; 8.Allikmaterjali, info ja juhtumite kriitiline analüüs 9.Õpilasfirma tegevus
--	--	--

Valikaine „Majandusõpetus”

2.1. õppe- ja kasvatusesmärgid

Eesmärgideks püstitatakse, et õpilane:

- 1) teab majanduse olulisemaid mõisteid ja põhimõtteid ning rakendab majandusalaseid teadmisi üksikisikuna ning perekonna- ja tööelus;
- 2) teab oma õigusi ja kohustusi kui kodanik, töötaja, tarbija ja ettevõtja;
- 3) teab üksikisiku, ettevõtte, riigi ja rahvusvahelise majanduse põhimõtteid ning saab aru nende tähtsusest igapäevaelus ja ühiskonna arengus;
- 4) omab ülevaadet ja kogemusi erinevatest elukutsetest ning on motiveeritud elukestvaks õppeks;
- 5) analüüsib ettevõtete, riikide ja maailmamajanduse kujunemist ning toimimist, mõistab üksikisiku, ettevõtete ja riikide vastutust globaalprobleemide lahendamisel;
- 6) kasutab erinevaid teabeallikaid ja hindab kriitiliselt neis sisalduvat infot, planeerib ja viib läbi uurimuslikke töid, töötleb kogutud andmeid, tõlgendab ja esitab neid.

2.2. õppesisu (teemad), õppeteema õpitulemused, õppetegevus

Õppesisu	Õpitulemused	Õppetegevus	Hindamine (viis ja vahendid)	Märkused (läbivad teemad, lõiming, IKT, meetoodika)
1. Majanduse olemus 1.1.Nappus ja kompromiss, alternatiivkulu. 1.2.Majanduse põhivalikud: Mida? Kuidas? Kellele? 1.3.Tootmistegurid: loodusressursid, inimressursid ja kapital.	Õpilane: 1) mõistab, kuidas nappus sunnib inimesi valima ressursside vahel ja kaaluma alternatiivkulusid; 2) analüüsib, kuidas erinevad majandussüsteemid lahendavad põhilisi majandus-	1.Iseseisvad, paaristööd 2.Rühmatööd 3.Diferentseeritud õppeülesanded 4.Nüüdisaegsete info- ja kommunikatsiooni tehnoloogiatele põhinevate õpikeskkondade ning õppematerjale ja –	1.Test 2.Praktiline töö 3.Presentatsioon 4.Rollimäng 5.Uurimistöö	Lõiming pädevuste läbi: 1.Aineprojektid 2.Keeltepädevus 3. Matemaatika pädevus 4. Loodus-teaduslik pädevus 5.Sotsiaalne pädevus Läbivad teemad: 1. Keskkond ja jätkusuutlik areng 2. Kodaniku-algatus

<p>1.4.Mikro- ja makro-ökonoomika 1.5.Turu-majanduse alused: eraomand, hinnasüsteem, turukonkurents, ettevõtlikkus. 1.6.Motiiv. Kasum. 1.7.Majandus-süsteemid: käsu-, tava-, turu- ja segamajandus.</p>	<p>probleeme.</p>	<p>vahendite rakendamine 5.Uurimuslikud tegevused 6.Arutelu, diskussioon, ajurünnak, väitlus; 7.Tabelite ja skeemide koostamine ning analüüsimine; 8.Rollimängud 9.Projektides osalemine, 10.Praktilised ülesanded, välitööd 12.Allikmaterjali, info ja juhtumite kriitiline analüüs 13.Referaatide ja lühiuurimuste koostamine 14.Majanduse modelleerimise ülesanded</p>		<p>ja ettevõtlikkus 3. Kultuuriline identiteet 4. Teabekeskond 5. Tehnoloogia ja innovatsioon</p> <p>IKT metoodika: 1.MS Office – programmide kasutamine 2.Internetipõhiste ülesannete täitmine 3.Infoallikate otsimine 4.Majandus ülesannete modelleerimine ,on-line</p>
<p>2. Nõudmine, pakkumine, hind 2.1.Nõudlus, pakkumine, tasakaaluhind 2.2.Nõudluselastus, hinnamõju. 2.3.Pakkumise ja nõudluse tabelid ja graafikud. 2.4.Nõudlust ja pakkumist mõjutavad tegurid. Defitsiit ja ülepakkumine.</p>	<p>Õpilane: 1) iseloomustab nõudmise ja pakkumise koosmõju tasakaaluhinna kujundamisel; saab aru pakkumise ja nõudluse joonistest; hindab nõudluselastsuse mõju nõutavale kogusele; 2) selgitab defitsiidi ja ülepakkumise majanduslikke ja sotsiaalseid tagajärgi.</p>	<p>1.Iseseisvad, paaritööd 2.Rühmatööd 3.Diferentseeritud õppeülesanded 4.Nüüdisaegsete info- ja kommunikatsiooni tehnoloogiatele põhinevate õpikeskkondade ning õppematerjale ja – vahendite rakendamine 5.Uurimuslikud tegevused 6.Arutelu, diskussioon, ajurünnak, väitlus; 7.Tabelite ja skeemide koostamine ning</p>	<p>1.Test 2.Praktiline töö 3.Presentatsioon 4.Rollimäng 5.Uurimistöö 6.Majandusmodelleerimine 7.Õpilasfirma tegevus</p>	<p>1.Aineprojektid 2.Keeltepädevus 3. Matemaatika pädevus 4. Loodus-teaduslik pädevus 5.Sotsiaalne pädevus</p> <p>Läbivad teemad: 1. Keskkond ja jätkusuutlik areng 2. Teabekeskond 3. Tehnoloogia ja innovatsioon</p> <p>IKT metoodika: 1.MS Office – programmide kasutamine 2.Internetipõhiste ülesannete täitmine 3.Infoallikate otsimine 4.Majandus ülesannete</p>

		analüüsimine; 8.Rollimängud 9.Projektides osalemine, 10.Praktilised ülesanded, välitööd 11.Allikmaterjali, info ja juhtumite kriitiline analüüs 12.Referaatide ja lühiuurimuste koostamine 13.Majanduse modelleerimise ülesanded 14.Õpilasfirma tegevus		modelleerimine ,online
3. Inimene kui omanik, tootja, töötaja 3.1.Kodumajapidamised. Isiklik ja pere eelarve, eelarve piirangud. 3.2.Oskused ja võimed. Tarbija, säästlik tarbimine, tarbijakaitse. 3.3.Tööjõud ja tööhõive. 3.4.Tööturg. Palgad. Maksud ja maksed. 3.5.Töötaja, juhi ja alluva rollid. Töölevõtu vestlus, CV koostamine. Töösuhteid reguleerivad õigusaktid. 3.6.Ettevõtlus. Ettevõtte õiguslikud vormid Eestis.	Õpilane: 1)tunneb kodumajapidamiste ressursside ja isiklike oskuste tähtsust toimetuleku eeldusena; 2) analüüsib tööjõu iseärasusi sõltuvalt tegevusalast ja ametikohast; 3) oskab vormistada nõuetekohaselt elulookirjeldust ja töökohataotlust.	1.Iseseisvad, paaritööd 2.Rühmatööd 3.Diferentseeritud õppeülesanded 4.Nüüdisaegsete info- ja kommunikatsiooni tehnoloogiate põhinevate õpikeskkondade ning õppematerjale ja – vahendite rakendamine 5.Uurimuslikud tegevused 6.Arutelu, diskussioon, ajurünnak, väitlus; 7.Tabelite ja skeemide koostamine ning analüüsimine; 8.Rollimängud 9.Projektides osalemine, 10.Praktilised ülesanded, välitööd 11.Õppekäigud ettevõtetesse ja	1.Test 2.Praktiline töö 3.Presentatsioon 4.Rollimäng 5.Uurimistöö 6.Majandusmodelleerimine 7.Õpilasfirma tegevus	Lõiming pädevuste läbi: 1.Aineprojektid 2.Keeltepädevus 3. Matemaatika pädevus 4. Loodus-teaduslik pädevus 5.Sotsiaalne pädevus 6. Kunstipädevus 7. Tervise ja kehakultuuri pädevus Läbivad teemad: 1. Elukestev õpe ja karjääri planeerimine 2. Keskkond ja jätkusuutlik areng 3. Kodaniku-algatus ja ettevõtlikkus 4. Kultuuriline identiteet IKT metoodika: 1.MS Office – programmide kasutamine 2.Internetipõhiste ülesannete täitmine 3.Infoallikate otsimine 4.Majandus

		<p>asutustesse</p> <p>12.Kohtumised erinevate elukutsete esindajatega koolis ja nende töö jälgimine töökohal;</p> <p>13.Allikmaterjali, info ja juhtumite kriitiline analüüs</p> <p>14.Referaatide ja lühiuurimuste koostamine</p> <p>15.Majanduse modelleerimise ülesanded</p> <p>16.Õpilasfirma tegevus</p>		<p>ülesannete modelleerimine ,on-line</p> <p>5.Eesti- , Euroopa ja maailma võistluste osalemine ,on-line</p> <p>6.Videokonverentsid el osalemine</p>
<p>4. Raha ja finantsmajandus</p> <p>4.1.Raha funktsioonid. Finantsvahendus.</p> <p>4.2.Pangandussüsteem, keskpang ja kommertsbankad , nende ülesanded ja roll raharingluses, pakutavad teenused. Hoiustamine ja laenamine, riskid.</p> <p>4.3.Eesti rahasüsteem, valuutakomitee ja rahanduspoliitika</p> <p>4.4.Euro ja selle kasutamine Euroopas.</p> <p>4.5.Kindlustus ja kindlustuse pakutavad teenused.</p> <p>4.6.Väärtpaberid: võlakirjade ja aktsiate olemus</p>	<p>Õpilane:</p> <p>1) tunneb Eesti rahasüsteemi iseärasusi ja arutleb Eesti rahanduspoliitika üle;</p> <p>2) analüüsib kommertsbankade rolli maksete teostajana ja vahendajana raharingluses, hoiuste ja laenude tähtsust pankade bilansis;</p> <p>3) teab keskpanga ülesandeid raharingluse korraldajana, valuutareservi hoidjana ja järelevalve teostajana kommertsbankade üle;</p> <p>4) tunneb kindlustuse olemust ja kindlustuse pakutavaid teenuseid;</p>	<p>1.Iseseisvad, paaristööd</p> <p>2.Rühmatööd</p> <p>3.Diferentseeritud õppeülesanded</p> <p>4.Nüüdisaegsete info- ja kommunikatsiooni tehnoloogiatele põhinevate õpikeskkondade ning õppematerjale ja – vahendite rakendamine</p> <p>5.Uurimuslikud tegevused</p> <p>6.Arutelu, diskussioon, ajurünnak, väitlus;</p> <p>7.Tabelite ja skeemide koostamine ning analüüsimine;</p> <p>8.Rollimäng, rühmatöö</p> <p>9.Projektides osalemine,</p> <p>10.Praktilised ülesanded, välitööd</p>	<p>1.Test</p> <p>2.Praktiline töö</p> <p>3.Presentatsioon</p> <p>4.Rollimäng</p> <p>5.Uurimistöö</p> <p>6.Majandusmodelleerimine</p> <p>7.Õpilasfirma tegevus</p>	<p>Lõiming pädevuste läbi:</p> <p>1.Aineprojektid</p> <p>2.Keeltepädevus</p> <p>3. Matemaatika pädevus</p> <p>4. Loodus-teaduslik pädevus</p> <p>5.Sotsiaalne pädevus</p> <p>6. Kunstipädevus</p> <p>7. Tervise ja kehakultuuri pädevus</p> <p>Läbivad teemad:</p> <p>1. Keskkond ja jätkusuutlik areng</p> <p>2. Kodaniku-algatus ja ettevõtlikkus</p> <p>3. Kultuuriline identiteet</p> <p>4. Teabekeskond</p> <p>5. Tehnoloogia ja innovatsioon</p> <p>6. Väärtused ja kõlblus</p> <p>IKT metoodika:</p> <p>1.MS Office – programmide kasutamine</p> <p>2.Internetipõhiste ülesannete täitmine</p>

<p>ning erinevus. Väärtpaberiturg ja selle mõju majandusele. 4.7.Inflatsioon, deflatsioon. Tarbijahinnaindeks.</p>	<p>5) teab inflatsiooni ja deflatsiooni põhjusi ning arutleb nende tagajärgede üle; 6) analüüsib tarbijahinnaindeksi kujunemist ja selle muutusi seoses hindade ja palkade muutumisega; 7) tunneb tähtsamate väärtpaberite (võlakirjade ja aktsiate) olemust ning erinevust, selgitab väärtpaberituru tegevust ja tähtsust riigi majanduses.</p>	<p>11.Õppekäigud ettevõtetesse ja asutustesse 12.Kohtumised erinevate elukutsete esindajatega koolis ja nende töö jälgimine töökohal; 13.Allikmaterjali, info ja juhtumite kriitiline analüüs 14.Referaatide ja lühiuurimuste koostamine 15.Majanduse modelleerimise ülesanded 16.Õpilasfirma tegevus</p>		<p>3.Infoallikate otsimine 4.Majandus ülesannete modelleerimine ,on-line 5.Eesti- , Euroopa ja maailma võistluste osalemine ,on-line 6.Videokonverentsid el osalemine</p>
<p>5. Valitsuse osa majanduses 5.1.Valitsuse roll majanduses. 5.2.Majandusringlus. 5.3.Riigieelarve moodustamine, tulud ja kulud. 5.4.Eesti riigi eelarve. Erinevad maksusüsteemid, nende eelised ja puudused. Otsesed ja kaudsed maksud Eestis. 5.5.Fiskaal- ja monetaarpoliitika. Eesti maksupoliitika. 5.6.Majanduse tsüklilisus.</p>	<p>Õpilane: 1) toob näiteid valitsuse poolt pakutavate hüvede kohta; 2) tunneb valitsuse reguleerivat ja suunavat rolli majandusringluses ja hüvede ümberjagamisel; 3) analüüsib valitsuse majanduspoliitika t majandusliku stabiilsuse, riigikaitse ja sotsiaalse turvalisuse tagamisel; 4) arutleb riigieelarve moodustamise, maksupoliitika ja tulude ümberjaotamise üle.</p>	<p>1.Iseseisvad, paaristööd 2.Rühmatööd 3.Diferentseeritud õppeülesanded 4.Nüüdisaegsete info- ja kommunikatsiooni tehnoloogiatele põhinevate õpikeskkondade ning õppematerjale ja – vahendite rakendamine 5.Uurimuslikud tegevused 6.Arutelu, diskussioon, ajurünnak, väitlus; 7.Tabelite ja skeemide koostamine ning analüüsimine; 8.Rollimäng, rühmatöö</p>	<p>1.Test 2.Praktiline töö 3.Presentatsioon 4.Rollimäng 5.Majandusmodelleerimine 6.Õpilasfirma tegevus</p>	<p>Lõiming pädevuste läbi: 1.Aineprojektid 2.Keeltepädevus 3. Matemaatika pädevus 4. Loodus-teaduslik pädevus 5.Sotsiaalne pädevus</p> <p>Läbivad teemad: 1. Elukestev õpe ja karjääri planeerimine 2. Keskkond ja jätkusuutlik areng 3. Kodaniku-algatus ja ettevõtlikkus 4. Kultuuriline identiteet 5. Teabekeskond 6. Tehnoloogia ja innovatsioon</p> <p>IKT metoodika: 1.MS Office – programmide kasutamine</p>

		<p>9. Projektides osalemine, 10. Praktilised ülesanded, välitööd 11. Õppekäigud ettevõtetesse ja asutustesse 12. Kohtumised erinevate elukutsete esindajatega koolis ja nende töö jälgimine töökohal; 13. Allikmaterjali, info ja juhtumite kriitiline analüüs 14. Referaatide ja lühiuurimuste koostamine 15. Majanduse modelleerimise ülesanded 16. Õpilasfirma tegevus</p>		<p>2. Internetipõhiste ülesannete täitmine 3. Infoallikate otsimine 4. Majandus ülesannete modelleerimine ,on-line 5. Eesti-, Euroopa ja maailma võistluste osalemine ,on-line 6. Videokonverentsidel osalemine</p>
<p>6. Rahvusvaheline majandus 6.1. Riikide võrdlemine ja rühmitamine erinevate majandusnäitajate alusel: SKT, IAI, THI jne. 6.2. Rahvusvaheline majandus. Suhteline ja absoluutne eelis, spetsialiseerumine. Eksport, import. Globaliseerumine. Õiglane kaubandus. 6.3. Valuuta, valuutaturg, valuutakurss, ostujõu pariteet. 6.4. Rahvus-</p>	<p>Õpilane: 1) analüüsib kaubanduse rolli nii riigi kui ka rahvusvahelises majanduses; 2) selgitab suhtelist ja absoluutset eelist; 3) tunneb raha vahetusväärtuse mõju riigi ekspordile ja impordile; 4) tunneb maailma regioonide majandusliku arengu iseärasusi ja erinevusi; 5) mõistab tehnoloogilise arengu abil saavutatud majanduskasvu ja elatustaseme</p>	<p>1. Iseseisvad, paaritööd 2. Rühmatööd 3. Diferentseeritud õppeülesanded 4. Nüüdisaegsete info- ja kommunikatsiooni tehnoloogiatele põhinevate õpikeskkondade ning õppematerjale ja – vahendite rakendamine 5. Uurimuslikud tegevused 6. Arutelu, diskussioon, ajurünnak, väitlus; 7. Tabelite ja skeemide koostamine ning analüüsimine;</p>	<p>1. Test 2. Praktiline töö 3. Presentatsioon 4. Rollimäng 5. Õpilasfirma tegevus</p>	<p>Lõiming pädevuste läbi: 1. Aineprojektid 2. Keeltepädevus 3. Matemaatika pädevus 4. Loodus-teaduslik pädevus 5. Sotsiaalne pädevus</p> <p>Läbivad teemad: 1. Elukestev õpe ja karjääri planeerimine 2. Keskkond ja jätkusuutlik areng 3. Kodaniku-algatus ja ettevõtlikkus 4. Kultuuriline identiteet 5. Teabekeskond 6. Tehnoloogia ja innovatsioon 7. Tervis ja ohutus 8. Väärtused ja kõlblus</p>

<p>vahelised majandusorganisatsioonid. Euroopa Liit ja vabakaubandus. Kaubanduspiiranguid: tollimaks, kvoodid, tollivälised kaubandustõkked, dumping. 6.5.Eesti sise- ja välismajandus, arengusuunad. Nüüdisaegsed suunad maailma majanduses. Regioonide majandusliku arengu iseärasused ja erinevused. Tööpuuduse kasv, tulude ebavõrdne jaotus ja elanikkonna kihistumine, ressursside ammendumine.</p>	<p>tõusuga kaasnevaid võimalikke negatiivseid muutusi ühiskonnas: linna ja maa vastandumist, tööpuuduse kasvu, tulude ebavõrdset jaotust ja elanikkonna kihistumist, ressursside ammendumist; 6) teab spetsialiseerumise ja globaliseerumise mõisteid, toob nende kohta näiteid maailmamajandusest; 7) teab mitmesuguseid kaubanduspiiranguid: tollimaks, kvoodid, tollivälised kaubandustõkked, dumping ja analüüsib kaubanduspiirangu mõju üksiktarbijale ja ettevõtetele nii koduriigis kui ka teistes riikides.</p>	<p>8.Rollimäng, rühmatöö 9.Projektides osalemine, 10.Praktilised ülesanded, välitööd 11.Õppekäigud ettevõttesse ja asutustesse 12.Kohtumised erinevate elukutsete esindajatega koolis ja nende töö jälgimine töökohal; 13.Allikmaterjali, info ja juhtumite kriitiline analüüs 14.Referaatide ja lühiaurimuste koostamine 15.Majanduse modelleerimise ülesanded 16.Õpilasfirma tegevus</p>		<p>IKT metoodika: 1.MS Office – programmide kasutamine 2.Internetipõhiste ülesannete täitmine 3.Infoallikate otsimine 4.Majanduse ülesannete modelleerimine, online 5.Videokonverentsidel osalemine</p>
---	---	--	--	---

2.3. Hindamine (sh kujundav hindamine)

Kuupäev	Teema	Õpitulemus	Hindamise viis ja vahend	Hindamiskriteeriumid
Oktoober	1. Majanduse olemus	Õpilane teab, et tootmisressursside arv on piiratud, seetõttu inimestel ei saa olla kõike kaupu ja teenuseid, mida nad soovivad; tulemuseks on see,	1.Test 2.Praktiline töö 3.Presentatsioon 4.Rollimäng 5.Uurimistöö	1.Test 2.Presentatsiooni hindamine 3.Praktilise töö hindamismudel 4.Uurimistöö hindamismudel

		et nad on sunnitud millestki keelduma		
Detsember	2. Nõudmine, pakkumine, hind	Õpilane teab, et hinnad annavad ostjatele ja müüjatele märguandeid. Nõudluse ja pakkumise muutmisel muutuvad ka turuhinnad, avaldades mõju stiimulitele.	1.Test 2.Praktiline töö 3.Presentatsioon 4.Rollimäng 5.Uurimistöö 6.Majandusmodelleerimine 7.Õpilasfirma tegevus	1.Test 2.Presentatsiooni hindamine 3.Praktilise töö hindamismudel 4.Uurimistöö hindamismudel 5.Õpilasfirma tegevusaruande hindamismudel,s.h. õpilasfirmade laadades osalemine 6.Majanduse modelleerimise võistlustes ja olümpiaadides osalemine
Veebruar	3. Inimene kui omanik, tootja, töötaja	Õpilane teab, et isikliku sissetuleku allikad võivad olla erinevad, isiklik edu on hea. Isikliku sissetuleku saamise organiseeritud süsteem.	1.Test 2.Praktiline töö 3.Presentatsioon 4.Rollimäng 5.Uurimistöö 6.Majandusmodelleerimine 7.Õpilasfirma tegevus	1.Test 2.Presentatsiooni hindamine 3.Praktilise töö hindamismudel 4.Uurimistöö hindamismudel 5.Õpilasfirma tegevusaruande hindamismudel,s.h. õpilasfirmade laadades osalemine 6.Majanduse modelleerimise võistlustes ja olümpiaadides osalemine
Märts	4. Raha ja finantsmajandus	Õpilane teab,et mis on raha funktsioonid ja omadused, väärtuse akumulatsiooni vahend, maksevahend, vahetusvahend, pangateenused, inflatsioon ja vastastikused protsessid.	1.Test 2.Praktiline töö 3.Presentatsioon 4.Rollimäng 5.Uurimistöö 6.Majandusmodelleerimine 7.Õpilasfirma tegevus	1.Test 2.Presentatsiooni hindamine 3.Praktilise töö hindamismudel 4.Uurimistöö hindamismudel 5.Õpilasfirma tegevusaruande hindamismudel,s.h. õpilasfirmade laadades osalemine 6.Majanduse modelleerimise võistlustes ja olümpiaadides

				osalemine
Aprill	5. Valitsuse osa majanduses	Õpilane teab, et mis on valitsuse roll GDP; GNP; valitsuse tulud ja kulud, eelarve puudujääk, kaubandusbilanss	1.Test 2.Praktiline töö 3.Presentatsioon 4.Rollimäng 5.Majandusmodelleerimine 6.Õpilasfirma tegevus	1.Test 2.Presentatsiooni hindamine 3.Praktilise töö hindamismudel 4.Õpilasfirma tegevusaruande hindamismudel,s.h. õpilasfirmade laadades osalemine 5.Majanduse modelleerimise võistlustes ja olümpiaadides osalemine
Mai	6. Rahvusvaheline majandus	Õpilane teab, et mis on maailmakaubanduse struktuur, dumping, proteksionism, tollimaksud, kaubanduskvoodid ja -barjäärid, majanduslik koostöö, teiste majandussüsteemide struktuurid, majanduslik sõltuvus, majanduslik šantaaž, analüüs, prognoosimine.	1.Test 2.Praktiline töö 3.Presentatsioon 4.Rollimäng 5.Õpilasfirma tegevus	1.Test 2.Presentatsiooni hindamine 3.Praktilise töö hindamismudel 4.Õpilasfirma tegevusaruande hindamismudel,s.h. õpilasfirmade laadades osalemine